

Datums skatāms laika zīmogā Nr. NOS/VPI/2026/207

Izziņa iebildumiem / priekšlikumiem par Grozījumiem Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumos Nr. 555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" (turpmāk – Noteikumu projekts)

Iepazināties ar MK noteikumu Nr. 555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" plānoto redakciju (turpmāk – Noteikumu projekts) un lūdzam pārskatīt plānotās izmaiņas attiecībā uz neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas organizēšanā Neatliekamās medicīniskās palīdzības un pacientu uzņemšanas nodaļā (turpmāk – NMPUN) un diennakts stacionārās aprūpes finansēšanā daudzprofilu reģionālajām slimnīcām, tai skaitā SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca" (turpmāk – ZKRS), kuras sastāvā darbojas Ventspils slimnīca (turpmāk – VS) un Talsu filiāle (turpmāk – TF).

ZKRS ieskatā projekta izstrādē nav veikts pietiekams faktiskās Kurzemes situācijas izvērtējums. Plānotais regulējums saglabā daudzprofilu reģionālajām slimnīcām pienākumu nodrošināt neatliekamās medicīniskās palīdzības pieejamību un stacionāro ārstniecību līdzšinējā apjomā, vienlaikus būtiski samazinot šo funkciju nodrošināšanai paredzēto finansējumu.

ZKRS nodrošina neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu Ventspils slimnīcā un Talsu filiālē, taču plānotais finansēšanas modelis šī pienākuma izpildei nenodrošinās šo pienākumu nepārtrauktai un kvalitatīvai izpildei nepieciešamos samērīgos finanšu un cilvēkresursus. Īpaši vēršam uzmanību uz atsevišķiem ārstniecības profiliem, kuros plānots ieviest jauno finansēšanas un dežūru nodrošināšanas modeli, kas ZKRS ieskatā radīs nesamērīgus zaudējumus un būtiskus riskus neatliekamās medicīniskās palīdzības un stacionārās ārstniecības nodrošināšanai Kurzemes reģionā.

1. Par Noteikumu projekta 6. pielikuma 1.1. punkta Piezīmēm.

Esošā redakcija:	Priekšlikums
⁷ Ja lokālā ārstniecības iestāde nevar nodrošināt internista dežūras, tad internistu drīkst aizvietot ģimenes ārsts, neatliekamās medicīnas ārsts, anesteziologs, reanimatologs vai cits internā profila ārsts. Ja daudzprofilu vai reģionālās iestādes nevar nodrošināt internista dežūras, tad internistu drīkst aizvietot ģimenes ārsts, neatliekamās medicīnas ārsts vai anesteziologs, reanimatologs.	⁷ Ja lokālā ārstniecības iestāde nevar nodrošināt internista dežūras, tad internistu drīkst aizvietot ģimenes ārsts, neatliekamās medicīnas ārsts, anesteziologs, reanimatologs vai cits internā profila ārsts. Ja daudzprofilu vai reģionālās iestādes nevar nodrošināt internista dežūras, tad internistu drīkst aizvietot ģimenes ārsts, neatliekamās medicīnas ārsts, anesteziologs-reanimatologs vai cits internās medicīnas profila ārsts (infektologs, gastroenterologs, pneimonologs, endokrinologs, nefrologs, kardiologs, geriatri). Priekšlikums nepaplašina ārstniecības personu kompetenci, bet nodrošina elastīgāku dežūru organizāciju, izmantojot ārstus, kuri ir sertificēti internās medicīnas apakšspecialitātēs un kuru profesionālā kompetence atbilst internista funkciju nodrošināšanai neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā. Visas minētās specialitātes ir internās medicīnas apakšspecialitātes, kuru ārsti ir ieguvuši vienotu sagatavotību internajā medicīnā un sertificēti atbilstoši normatīvajiem aktiem

	reglamentētā ārstniecības specialitātē. Šie speciālisti ikdienā diagnosticē un ārstē pacientus ar akūtiem internās medicīnas profila veselības traucējumiem, pieņem klīniskus lēmumus un nodrošina neatliekamu ārstniecību savas kompetences ietvaros. Priekšlikums nemaina ārstniecības personu profesionālās kompetences robežas un neparedz tiesības veikt ārstniecības darbības ārpus attiecīgās specialitātes kompetences. Daudzprofilu reģionālajās slimnīcās, īpaši ārpus Rīgas, internistu piesaiste diennakts dežūrām jau ilgstoši ir būtiski apgrūtināta. Vienlaikus reģionos ir pieejami citi internās medicīnas profila speciālisti, kuru profesionālā sagatavotība ļauj droši nodrošināt internista funkcijas neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā savas kompetences ietvaros. Šāds risinājums palielinās ārstniecības iestāžu iespējas nodrošināt nepārtrauktu diennakts dežūru darbu, veicinās kvalificētu speciālistu piesaisti ilgtermiņā Kurzemes reģionā un vienlaikus nepasliktinās pacientu drošību vai ārstniecības kvalitāti.
--	---

2. Par neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļā un stacionāra nodaļā dežūrārsta dežūru nodrošināšanai nepieciešamo ārstniecības personu un citu ārstniecībā vai veselības aprūpes procesā iesaistītām personām un to skaitu (6. pielikums 1.1.1.6. punkts):

Esošā redakcija:	Priekšlikums
Ķirurgs¹² Neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļā diennakts dežūru nodrošināšanai nepieciešamo speciālistu skaits: 1+1¹³ ¹³ Nodrošina ķirurga dežūras jūnijā, jūlijā un augustā darba dienās no plkst. 10.00 līdz plkst. 22.00.	Ķirurgs Neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļā diennakts dežūru nodrošināšanai nepieciešamo speciālistu skaits: 1 un Dežūrārstu¹ skaits: 1 ZKRS Ķirurgijas profilā NMPUN Ventspils slimnīcā nepieciešams saglabāt diennakts dežūru, bet Talsu filiāles dežūrķirurga dežūru noteikt no plkst. 16.00 līdz plkst. 8.00 visu gadu, ne tikai vasaras sezonā, jo: - Talsu filiālē tiek nodrošināta neatliekamās medicīniskās palīdzības sasniedzamība 30–60 minūšu laikā no Talsu novada attālākajām apdzīvotajām vietām (Kolkas, Rojas, Dundagas un Mērsraga), nodrošinot iedzīvotājiem savlaicīgu neatliekamās medicīniskās palīdzības saņemšanu; - pacientu plūsmai, kas TF NMPUN vērsas pēc ķirurga palīdzības, nav sezonāla rakstura. Piemēram, 2026. gada martā TF NMPUN tika pieņemti 367 ķirurģiskie pacienti, no kuriem 323 pēc neatliekamās palīdzības sniegšanas netika stacionēti. 204 pacienti jeb 56 % NMPUN vērsās laikā no plkst. 15.00 līdz plkst. 8.00, kas apliecina, ka būtiska pacientu plūsma saglabājas arī vakara un nakts stundās; - sezonāla dežūrķirurga finansēšana neatbilst ārstniecības personāla plānošanas principiem, jo ārstniecības iestādei nav iespējams nodrošināt speciālistu pieejamību tikai atsevišķos gada mēnešos. Neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana reģiona iedzīvotājiem, dežūrārstu piesaiste, darba grafiku plānošana un darba tiesisko attiecību organizēšana tiek veikta ilgtermiņā, nevis sezonāli; - TF ķirurgu dežūras šobrīd lielā mērā nodrošina speciālisti, kuri ierodas no citām pilsētām. Ja dežūras tiks finansētas tikai sezonāli, ārstniecības iestādei nebūs iespējams nodrošināt speciālistiem

	regulāru darba apjomu, kas būtiski samazinās iespēju piesaistīt kvalificētus dežūrķirurgus; - TF ķirurga dežūras pārtraukšana ārpus vasaras sezonas radīs situāciju, kurā būs jāveido atšķirīga darba organizācija dažādos gada periodos, radot papildu administratīvo slogu un apdraudot ārstniecības procesa nepārtrauktību; - minētie apstākļi apliecina, ka sezonāla dežūrķirurga finansēšana nav pamatota ne ar pacientu plūsmas datiem, ne ārstniecības personāla pieejamību reģionā un būtiski apdraud neatliekamās medicīniskās palīdzības nepārtrauktību Talsu filiālē.
ZKRS¹² Māsa, vecmāte, ārsta palīgs Neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļā diennakts dežūru nodrošināšanai nepieciešamo speciālistu skaits: 3+ 1⁸ ⁸ Nodrošina traumatologa, ortopēda (un māsas un māsas palīga) darbu darbdienās no plkst. 8.00 līdz plkst. 20.00. ¹² Tai skaitā nodrošina māsas un māsas palīga diennakts dežūras Talsu filiālē.	ZKRS Māsa, vecmāte, ārsta palīgs Neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļā diennakts dežūru nodrošināšanai nepieciešamo speciālistu skaits: 5+ 1⁸ Ņemot vērā, ka ZKRS nodrošina diennakts neatliekamo medicīnisko palīdzību divās slimnīcās – Ventspilī un Talsos, nepieciešams saglabāt šādu ārstniecības personu nodrošinājumu: 24/7 darba modelis piecām ārstniecības personām: - viena vecmāte VS; - viena diennakts māsa observācijas palātas pacientu aprūpes nodrošināšanai VS; - divas diennakts māsas uzņemšanā VS; - viena diennakts māsa uzņemšanā TF¹². 12 stundu darba modelis (no plkst. 8:00 līdz 20:00 darbdienās) vienai ārstniecības personai: - māsa traumatoloģisko pacientu aprūpes nodrošināšanai VS⁸. Piedāvātais modelis, kurā viena māsa vienlaikus nodrošina darbu VS NMPUN uzņemšanā un observācijas palātā un arī pacientu reģistrācijas centrā, nav savienojams ar faktisko pacientu plūsmu un darba organizāciju daudzprofilu reģionālajā slimnīcā. Ventspils slimnīcas NMPUN vidēji diennaktī tiek uzņemti 60–90 pacienti, vienlaikus nodrošinot pacientu šķirošanu, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu, pacientu novērošanu observācijas palātā, pacientu sagatavošanu diagnostikai un stacionēšanai, kā arī vairāku vienlaikus ievestu neatliekamu pacientu aprūpi. Šādu funkciju kvalitatīva izpilde nav iespējama ar piedāvāto ārstniecības personu skaitu. Ārstniecības personu skaita samazināšana zem minētā apjoma radīs būtisku risku pacientu drošībai, savlaicīgai pacientu šķirošanai, neatliekamās medicīniskās palīdzības pieejamībai, ārstniecības kvalitātei un ārstniecības personu pārslodzei. NMPUN ārstniecības personu skaits nosakāms, ņemot vērā faktisko pacientu plūsmu, veicamo funkciju apjomu un ārstniecības iestādes organizatorisko struktūru, nevis tikai ārstniecības iestādes līmeni. Vienota personāla modeļa piemērošana ārstniecības iestādēm ar būtiski atšķirīgu pacientu plūsmu, ārstniecības profiliem un funkciju apjomu neatbilst efektīvas, uz pacientu orientētas un samērīgas veselības aprūpes organizēšanas principam.

ZKRS¹² Citas ārstniecībā vai veselības aprūpes procesā iesaistītas personas⁴ Neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļā diennakts dežūru nodrošināšanai nepieciešamo speciālistu skaits: 3+ 1⁸ ⁸ Nodrošina traumatologa, ortopēda (un māsas un māsas palīga) darbu darbdienās no plkst. 8.00 līdz plkst. 20.00. ⁴ Māsas palīgi, ārstniecības iestādes klientu un pacientu reģistratori, laboratorijas speciālisti, medicīnas asistenti. ¹² Tai skaitā nodrošina māsas un māsas palīga diennakts dežūras Talsu filiālē.	Citas ārstniecībā vai veselības aprūpes procesā iesaistītas personas⁴ Neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļā diennakts dežūru nodrošināšanai nepieciešamo speciālistu skaits: 3+ 2⁸ ZKRS ieskatā Neatliekamās medicīniskās palīdzības un pacientu uzņemšanas nodaļas darbības nodrošināšanai nepieciešams saglabāt diennakts (24/7) dežūru modeli vismaz trim personām un 12 stundu darba modeli divām ārstniecībā vai veselības aprūpes procesā iesaistītām personām: - divi māsu palīgi diennakts (24/7) režīmā – viens VS un viens TF¹²; - viens māsas palīgs traumatoloģijas pacientu aprūpes nodrošināšanai ⁸ laika periodā no plkst. 8:00 līdz plkst. 20:00; - viens klientu un pacientu reģistrators 24/7 režīmā VS; - viens klientu un pacientu reģistrators TF laika periodā no plkst. 8:00 līdz plkst. 20:00. Māsu palīgi ZKRS NMPUN nodrošina neatņemamu neatliekamās medicīniskās palīdzības procesa sastāvdaļu, tai skaitā pacientu transportēšanu un pārvietošanu starp nodaļām un diagnostiskajiem izmeklējumiem, pacientu aprūpi un higiēnas nodrošināšanu, kā arī palīdzību neatliekamo manipulāciju veikšanā. Ņemot vērā pacientu plūsmu un NMPUN darba organizāciju, minētās funkcijas nav iespējams pilnvērtīgi pārdalīt māsām vai ārsta palīgiem, nepasliktinot ārstniecības kvalitāti, pacientu aprūpes nepārtrauktību un ārstniecības personu pieejamību pacientiem. Klientu un pacientu reģistratoru funkciju nodošana māsām vai ārsta palīgiem praksē nav realizējama, ņemot vērā augsto ārstniecības personu noslodzi un nepieciešamību ārstniecības personām prioritāri nodrošināt pacientu ārstniecību un aprūpi. Reģistrācijas pienākumu veikšana ārstniecības personām samazinātu laiku, ko tās var veltīt pacientu aprūpei, un palielinātu risku pacientu drošībai un ārstniecības kvalitātei.
--	---

Mūsuprāt minēto ārstniecībā un veselības aprūpes procesā iesaistīto personu skaita samazināšana nav pietiekami izvērtēta un pamatota ar ZKRS faktisko pacientu plūsmu un darba organizāciju, un radīs būtisku risku savlaicīgai neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai, pacientu drošībai un ārstniecības kvalitātei.

Noteikumu projekts paredz vienotu personāla finansēšanas modeli ārstniecības iestādēm ar atšķirīgu pacientu plūsmu, ārstniecības profiliem un reģionālo funkciju apjomu, nenodrošinot objektīvu kritēriju piemērošanu daudzprofilu reģionālajām slimnīcām. ZKRS ieskatā šāda pieeja neatbilst samērīguma principam, nav balstīta objektīvā pacientu plūsmas un ārstniecības personu pieejamības izvērtējumā un nenodrošina vienlīdzīgu neatliekamās medicīniskās palīdzības pieejamību reģionu iedzīvotājiem.

Cerot uz sapratni,
valdes priekšsēdētājs

Juris Lācis

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Ilze Palkavniece
ilze.palkavniece@ventspils.lv
+371 63624719